

γυμνοκολιασμός ὁ, ἐνιαχ. γδυμνοκολιασμός Νάξ. ('Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γυμνοκολιάζω.

Γυμνοκόλιασμα, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Δὲ θὰ γαί τσῇ φτώχειας τῶνε τόσο ὁ γδυμνοκολιασμός εὐτός, θὰ 'ναι καὶ τῆς ἀσυστασῆς (=ἀκκταστασίας) Νάξ. ('Απύρανθ.) (δὲ θὰ γαί = δὲ θὰ 'ναι καί). Συνών. βλ. εἰς λ. γυμνοκόλι.

γυμνόκολος ἐπίθ. Ἀθῆν. Πειρ. Πελοπν. (Κορινθ. Μάν.) — Ν. Πολίτ., Παροιμ. 1,210 — Λεξ. Δημητρ. γυμνόκουλους Ἦπ. (Κουκούλ.) Ἰμβρ. Μακεδ. γυμνόκολος Πελοπν. ('Αχαΐα) γυμνόκουλας Λέσβ. (Μανταμαῖδ. Μόλυβδ. κ.ά.) γδυμνόκολος Κύθν. γδυμνόκολος Πελοπν. ('Αχαΐα κ.ά.) γδυμνόκολες Σκυρ. γυμνοκόλης Αἴγιν. Θῆρ. Πελοπν. (Λακων. Μάν. Οἴτυλ.) — Λεξ. Δημητρ. γυμνοκόλη Τσακων. γυμνουκόλ'ς Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) γυμνουκόλης Μέγαρ. γδυμνοκόλης Νάξ. ('Απύρανθ.) Κύθηρ. Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Βούτσ. Γαργαλ. Δίβρ. Οἶν. Τριφυλ.) γδυμνουκόλ'ς Εὐβ. ('Ακρ.) Σάμ. Θηλ. γυμνοκόα Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γυμνός καὶ τοῦ οὐσ. κόλος.

1) Ὁ μὴ φέρων περισκελίδα Τσακων. κ.ά.: "Εα νὰ ντὶ φορέου τὸ βρατθὶ ντι, νὰ μὴ ντ' ἀήρωι γυμνοκόλη (= ἔλα νὰ σοῦ φορέσω τὸ βρακί σου, νὰ μὴ σὲ λένε γυμνοκόλη) Τσακων. 2) Ὁ ρακενδύτης, ὁ ἔχων μέλη τοῦ σώματός του γυμνά, ἐπειδὴ φορεῖ ράκη Αἴγιν. Θῆρ. Κύθν. Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. ('Αχαΐα Λακων. Μάν. Οἴτυλ. Τριφυλ. κ.ά.) Τσακων. — Ν. Πολίτ., Παροιμ. 1,219 — Λεξ. Δημητρ.: Τοῦ παρῶσιζαίται ἕνας λυκοκάντζαρος γδυμνοκόλης Τριφυλ. "Ω τὸ καμένο τὸ γδυμνοκόλικο, κ' εἶδα θὰ 'ενῇ! Ἀπύρανθ. 2) Ὁ πένης, ὁ ἐνδεής Ἀθῆν. Εὐβ. ('Ακρ.) Ἦπ. (Κουκούλ.) Θῆρ. Ἰμβρ. Κύθηρ. Κύθν. Λέσβ. (Μανταμαῖδ. Μόλυβδ.) Μακεδ. Μέγαρ. Μῆλ. Νάξ. ('Απύρανθ.) Πειρ. Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Βούτσ. Γαργαλ. Δίβρ. Κορινθ. Λακων. Μάν. Οἶν. Τριφυλ.) Σκυρ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) — Λεξ. Δημητρ.: Τὸν παντρεύτηκε, γιὰτὶ τὸν νόμισε πλούσιο, μ' αὐτὸς ἦταν γυμνόκολος Ἀθῆν. Πειρ. Τὶ τοῦ ζήλεψες, μωρή, 'φτύνου τοῦ γδυμνοκόλη καὶ τὸν πῆρες; Γαργαλ. Πῆμ κὶ πῆρι αὐτὴν τῇ γδυμνουκόλα, ἀλλὰ νὰ ἰδοῦμ' πὼς θὰ ζήσ' Ἀκρ. Μὰ 'φτὸ δὲ γδυμνοκόλη θὰ πᾶς νὰ πάρης; Ἀπύρανθ. Εἰδὶς ἱκεὶ οὐ γυμνόκουλους πόσον προῖκα χαλεῦ' (= ζητεῖ); Κουκούλ. 'Σ τὰ τελευταῖα ὁμως τὴν ἔπαθε κ' ἐκουκουλώθηκε τῇ γδυμνοκόλα τῇ Γιωργία (ἐκουκουλώθηκε = ὑπανδρεύθη) Μῆλ. || Παροιμ.

Βουγήθια μι, γυμνουκόλα, μὴ γένου σὰν ἰσένα

(ἐπὶ τῶν αἰσχροκερδούντων εἰς βάρος τῶν πτωχῶν) Μόλυβδ. Ἀκούσαν οἱ γυμνόκολοι τθαὶ στρέξαν γιὰ μπαμπάτσι (ἐπὶ τῶν ἐπιδιωκόντων τὸ κέρδος) Κορινθ.

Νέθε, νέθε, ρόκα μου, | στρίβε, ἀδραχτάκι μου,

νὰ μὴν πᾶμε 'ς τὸν Ἀγιο, | τὸν Ἀγιο τὸ γυμνόκολο (ἐπὶ γυναικῶν, ὅτι πρέπει νὰ εἶναι προνοητικαὶ καὶ φίλεργοι) Μάν.

Κάμνιτι, γυμνόκουλις, τσ' ἡ Λαβρὴ σᾶς ἔρχιτι (συνών. μετὰ τὴν προηγούμεν.) Μανταμαῖδ. Συνών. ἀβράκωτος 1, ἀνακολάρεης, (εἰς λ. ἀνακολάρις), γυμνοπούτσης 1β, γυμνοψώλης 2, ξεβράκωτος.

Ἡ λ. καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γδυμνουκόλ'ς Σάμ.

γυμνοκοχλίδος ὁ, ἐνιαχ. γυμνουκοχλίδος Θράκ. (Αἶν.) γδυμνοκοχλίδος Κρήτ. ('Αγιος Γεώργ. Βιάν. Νεάπ. Ρέθυμν.

κ.ά.) Πελοπν. (Μονεμβασ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γυμνός καὶ τοῦ οὐσ. κοχλίδος.

Ὁ ἄνευ ὀστράκου κοχλίδας, ὁ λεῖμαξ ἐνθ' ἄν.: Μὲ τ'ς ἀνάδοσες ἐγέμισε ὁ κόσμος γδυμνοκοχλίδους (ἀνάδοση = ὑγρασία) Κρήτ. Ἀπόει 'χει καὶ γιὰ κεινὰ σύρνονα' οἱ γδυμνοκοχλίδοι (ἀπόει = ἀπόγειο, μεγάλη ὑγρασία) Ἀγιος Γεώργ. Συνών. βλ. εἰς λ. γυμνοκαράβος λας. 2) Μεταφ., ὁ γυμνὸς ἄνθρωπος Κρήτ. Συνών. γυμνοκόλης 1.

γυμνοκρίθαρο τό, Κέρκ. Τῆν. κ.ά. γυμνουκρίθαρου Ἰμβρ. Τῆν. γδυμνοκρίθαρο Κρήτ. ('Αχεντρ. κ.ά.) γδυμνοκρίθαρο Πάτμ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γυμνός καὶ τοῦ οὐσ. κριθάρι.

1) Τὸ φυτὸν Κριθὴ ἡ δίστιχος (Hordeum distichum) τῆς οἰκογ. τῶν Ἀγρωστιδῶν (Gramineae) ἐνθ' ἄν. 2) Τὸ φυτὸν Κριθὴ ἡ γυμνοκριθὴ (Hordeum nudum) ἐπίσης τῆς οἰκογ. τῶν Ἀγρωστιδῶν (Gramineae), τοῦ ὁποῦ οὐ στήχους στερεῖται ἀγάνων Ἰμβρ. Κέρκ. Κρήτ. ('Αχεντρ. κ.ά.) 3) Ἡ ζεῖα Τῆν. Συνών. γυμνοκριθί.

γυμνοκρίθι τό, Ἀθῆν. Ἀθ. Ἐρεικ. Ἰθάκ. Κέρκ. Κρήτ. ('Αχεντρ. κ.ά.) Μαθράκ. Μῆλ. Νάξ. Ὁθων. Παξ. Πάρ. — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. γδυμνοκρίθι Πελοπν. (Βούτσ. Γαργαλ. Γορτυν. Δίβρ. Κοντοβάζ.)

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. γυμνοκριθί, τὸ ὅπ. ἐγράφη πιθαν. ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ γυμνοκριθί, ὡς ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὸ εἰς τὴν παρατιθεμένην φρ. οὐσ. γυμνοκριθον, διὰ τὸ ὅπ. βλ. Δουκ. Appendix, 52. Κατὰ Γ. Χατζιδ. (MNE, 2,181) ἐκ τοῦ ἐπιθ. γυμνός καὶ τοῦ οὐσ. κριθί δι' ἀναβιβασμὸν τοῦ τόνου.

1) Γυμνοκριθάρο 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Τὸ 'σπειρα τὸ χωράφι 'ς τὸ Λαγκούβαρδο οὐλο γδυμνοκρίθι ξενωτικό (= μὴ ἐντόπιον) Πελοπν. (Γαργαλ.) 2) Γυμνοκριθάρο 2, τὸ ὅπ. βλ., Ἰθάκ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων.: Τοῦτο τὸ γαφὲ ποὺ μᾶς τρατάρησε εἶναι σκέτο γυμνοκρίθι! Ἰθάκ.

γυμνολαΐμης ἐπίθ. Ἀθῆν. Ἰων. (Φώκ.) Κεφαλλ. Πειρ. Πελοπν. (Ἠλ. Καρδαμ. Κρήν. Λεχαίν. Λιγούρ. Λίμπερδ. Λευκτρ. Μάν. Οἴτυλ. Πλάτσ. Πραστ. Σαηδόν.) γυμνολαΐμη Τσακων. γυμνουλαίμ'ς Βιθυν. (Πιστιχοχ.) Εὐβ. ('Ακρ. κ.ά.) Θράκ. ('Ηρκαλίτσ.) γυμνουλαίμ'ς Θεσσ. (Μασχολούρ. κ.ά.) γδυμνολαΐμης Ἀνάφ. Κρήτ. ('Αγιος Γεώργ. Κίσ. Ραμν. κ.ά.) Λέρ. Μαθράκ. Μῆλ. Μύκ. Πάτμ. Πελοπν. (Γαργαλ. Δαιμον. Μονεμβασ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) Σίκιν. γδυμνολαίμ'ς Ἀνδρ. (Κόρθ.) Πάρ. (Λεῦκ. Νάουσ. κ.ά.) γδυμνολαΐμης Θῆρ. γδυμνουλαίμ'ς Τῆν. Σάμ. (Παλαιόκ. κ.ά.) γυμνόλαιμος Λεξ. Πρω. Δημητρ. Θηλ. γδυμνολαΐμα Πελοπν. (Γαργαλ. Παιδεμέν. κ.ά.) γδυμνολαΐμη Ἀστυπ. γυμνολαίμω Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γυμνός, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γδυμνός καὶ γδυμνός, καὶ τοῦ οὐσ. λαίμος.

Ἐπὶ ζώων, καὶ ἰδίως ὀρνίθων, ὁ ἔχων τὸν λαίμὸν γυμνόν, ἄνευ πτερώματος ἐνθ' ἄν.: "Επιασ' ἐκεῖνη τῇ γερόκοττα τῇ γδυμνολαΐμα καὶ θέλει νὰ-ν-τῇ σφάζῃ, γιὰτὶ δὲ γεννάει Πελοπν. (Γαργαλ.) Εἶχα δυὸ πουλλακίδες γδυμνολαΐμες Πελοπν. (Παιδεμέν.) Ἐχομε μιὰ κόττα γδυμνολαΐμα Πάτμ. Ὅλα μου τὰ κλωσσόπουλλα ἐφέτος εἶναι γυμνολαΐμικα Πειρ. Νὰ μοῦ δώσης κ' ἐμένα μιὰ κόττα γυμνολαΐμα, γιὰτὶ κάνει πολλὰ ἀβγά Ἀθῆν. Δὲ δὴ σφάζω τῇ γδυμνολαΐμα, γιὰτὶ κάνει κάθε μέρα τ' ἀβγὸ Κρήτ. (Ραμν.) Ἐβῆκε ἡ κόττα ἐκεῖνη ἡ γυμνολαΐμω 'ς τὸν κῆπο κ' ἔφαε τὰ λάχανα Κεφαλλ. Ἐχον